

LATVIJAS VALSTS VĒSTURES ARHĪVS

NO HERCOGA GOTHARDA
LĪDZ HERCOGAM JĒKABAM

Kurzemes un Zemgales hercogistes
450. dzimšanas dienas izstāde

Rīgā, 2011

**NO HERCOGA GOTHARDA LĪDZ HERCOGAM JĒKABAM
Kurzemes un Zemgales hercogistes
450. dzimšanas dienas izstāde**

© 2011 LNA Latvijas Valsts vēstures arhīvs

Izstādi sagatavoja LNA Latvijas Valsts vēstures arhīvs,
LU Latvijas vēstures institūts

Projekta vadītāja:

LNA Latvijas Valsts vēstures arhīva direktora vietniece Dr. hist. Valda Pētersone

Projekta zinātniskā vadītāja:

LU Latvijas vēstures institūta pētniece Dr. hist. Mārīte Jakovļeva

Ekspozīciju sagatavoja Mārīte Jakovļeva, Valda Kvaskova, Pārsla Pētersone

Izstādes dizaina autore un iekārtotāja Līga Sarkane

Izstādes sagatavotāji izsaka pateicību:

LNA Latvijas Valsts arhīvam, Rundāles pils muzejam, Valsts Kultūrkapitāla fondam, A/S „Latvijas Gāze”, Latvijas Arhīvistu biedrībai

LATVIJAS ARHĪVISTU BIEDRĪBA

Izstāde atvērta Latvijas Valsts vēstures arhīvā no 2011. gada 16. decembra līdz
2012. gada 24. februārim

6. Hercogienes Elizabetes Magdalēnas vēstule hercogam Jēkabam. Dobelē, 1644. g. 26. augustā/5. septembrī. *LVVA, 554. f., 1. apr., 198. l.*

Hercogiene pateicās Jēkabam par atsūtītajiem 20 zaķiem. Gaļu viņa vēlējās sagatavot vēlākam patēriņam galmā, taču vajadzīgi vēl kādi 10 zaķi – lai sanāktu puse mucas. Tāpēc Elizabete Magdalēna novēlēja hercogam „prieku un laimi medībās”.

7. Štetīnas-Pomerānijas hercoga Boguslava XIV vēstule hercogam Frīdriham. Vecštetinā, 1622. g. 11. martā. *LVVA, 554. f., 1. apr., 90. l.*

Pirms gaidāmās medību sezonas sākuma Boguslavs lūdza Frīdrihu viņam izlīdzēt un atsūtīt divus „barus” (*Koppel*) labu un stipru Kurzemes medību suņu, jo pašam to trūkstot. Kurzemē audzētos medību suņus augstu vērtēja un tos nereti sūtīja kā diplomātisku dāvanu citiem valdniekiem.

8. Anglijas karaļa Jēkaba vēstule hercogam Vilhelmam. Vestminsterā, 1614. g. 3. februārī. *LVVA, 554. f., 1. apr., 88. l.*

Anglijas karalis izteica Vilhelmam pateicību par atsūtītajiem medību piekūniem. Piekūni kā Kurzemes hercogu dāvana ārvalstu valdniekiem 17. gs. dokumentos minēti visai bieži.

9. Kurzemes hercogu dzimtas koks. 17. gs. *LVVA, 1100. f., 13. apr., 717. l.*

16.–17. gs. ģenealoģisko tabulu zīmēšana kļuva par modes lietu, bet valdniekiem arī par akūtu nepieciešamību. Jo dižciltīgāki senči bija pieminēti dzimtas kokā, jo lielāks dinastijas prestižs. Tādēļ nereti ģenealoģijas bija daļēji vai pilnībā sacerētas. Arī hercogs Jēkabs centās uzsvērt Kurzemes hercogu nama nozīmīgumu, aizsākot savu dzimtas vēsturi ar Sv. Romas impērijas ķeizaru Kārli IV (1316–1378, ķeizars no 1355).

10. Hercogienes Elizabetes Magdalēnas vēstule hercogam Frīdriham. Emburgā, 1637. gada 8./18. oktobrī. *LVVA, 554. f., 1. apr., 208. l.*

Hercogiene paziņoja, ka viņas veselība nedaudz uzlabojusies, un nosūtīja sveicienus vīram un hercogam Jēkabam. Vēstulei hercogiene pievienoja 15 vīnogu ķekarus no Dobeles pils dārza, trīs šokus valriekstu (180 gab.), 40 ābolu un 40 bumbieru, ko viņa „nesen saņēmusi no Pomerānijas”.

11. Hercogienes Elizabetes Magdalēnas vēstule hercogam Jēkabam. Dobelē, 1644. g. 23. aprīlī/3. maijā. *LVVA, 554. f., 1. apr., 198. l., 39. lp.*

Hercogiene raksta, ka pirms 14 dienām nosūtījusi divus divjūga ratus viņa pārziņa pavadībā uz Ventspili, lai atvestu Reinas vīnu, kas bija atgādāts ar kuģi. Turpceļā viss bijis labi, bet atceļā, kad viņi nonākuši pie Irlavas, kur bijis tilts pār Abavu, notikusi nelaime. Pirmie rati ar vīnu veiksmīgi šķērsojuši tiltu, arī otrie bijuši gandrīz pāri, kad ielūzis tilta balķis un rati iegāzušies ūdenī. Vīna muca uzkritusi uz kāda balķa upē un tai izsists dibens, arī vīna pārzinis un viens kalpotājs tik tikko izglābušies. Vīns pa lielākai daļai izlijis, kas ļoti sarūgtinājis hercogieni, jo tas bijis labs “dzeramais vīns”.